

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька
політехніка»

РОБОЧА ПРОГРАМА

технологічної практики
в прокатних та ковальсько-пресових
цехах металургійних і машинобудівних заводів,
а також в навчальній лабораторії «Обладнання та технології
обробки традиційних та порошкових металів тиском»
кафедри Обробки металів тиском
для студентів спеціальності 131 «Прикладна механіка»,
освітньої програми «Обладнання та технології пластичного
формування конструкцій машинобудування»
3-го курсу навчання першого рівня вищої освіти

Робоча програма технологічної практики в прокатних та ковальсько-пресових цехах металургійних і машинобудівних заводів, а також в навчальній лабораторії «Обладнання та технології обробки традиційних та порошкових металів тиском» кафедри Обробки металів тиском для студентів спеціальності 131 «Прикладна механіка», освітньої програми «Обладнання та технології пластичного формування конструкцій машинобудування» 3-го курсу навчання першого рівня вищої освіти / А. Ю. Матюхін, А. М. Бень, О. В. Єпішкін, С. І. Стрижак Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2026. 12 с

Укладачі:

Матюхін А.Ю., к.т.н., доцент
Бень А.М., старш. викл.
Єпішкін О.В., асист.
Стрижак С.І., зав.лаб.

Затверджено
на засіданні кафедри ОМТ
протокол № 6 від 21.04.2026 р.

Рекомендовано до видання
НМК машинобудівного факультету
Протокол № 8 від 28 квітня 2026р.

ЗМІСТ

	С.
Вступ	4
1 Мета практики	4
2 Загальні вимоги до організації та ведення практики	5
2.1 Бази практики	5
2.2 Організація та керівництво практикою	5
2.3 Обов'язки та права студентів під час практики	6
2.4 Ведення практики та підготовка звіту	7
3 Програма технологічної практики та зміст звіту	9
4 Індивідуальні завдання	10
5 Навчальні заняття та екскурсії.....	11
5.1 Навчальні заняття.....	11
5.2 Екскурсії.....	11
Перелік джерел посилання.....	12

ВСТУП

Технологічна практика покликана сформувати у майбутнього фахівця навички інженера (технолога, майстра, механіка).

Ця практика проводиться на 3 курсі в 6 семестрі. Тривалість практики 3 тижні.

1 МЕТА ПРАКТИКИ

Поглиблення знань по загально технічним і спеціальним дисциплінам. Освоєння ковальського і прокатного виробництва. Придбання робочої кваліфікації. Вивчення технологічної документації.

2 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

2.1 Базы практики

Визначення та освоєння баз практики повинно сприяти установленню та зміцненню довготривалих зв'язків кафедри з підприємствами, а також розвитку кооперації між ними у справі підготовки фахівців згідно вимог стейкхолдерів та певного виробництва.

Базы практики повинні відповідати вимогам:

- мати високий рівень техніки та технології, організації та культури праці;
- відповідати всім вимогам техніки безпеки, екології тощо;
- мати зв'язки з ВНЗ та кафедрами в науково-технічному напрямку, та в напрямку підготовки майбутніх фахівців. [1]

Кафедра ОМТ веде підготовку фахівців із прокатного та ковальсько-пресового виробництва.

За цих обставин найчастіше базами практики бувають: ПАТ “ЗМК” Запоріжсталь”, АТ “Дніпроспецсталь”, АТ “Мотор - Січ”, ТОВ “Омега інвест груп”.

2.2 Організація та керівництво практикою

Розподілення студентів на бази практики ведеться з урахуванням їхнього бажання та потреб виробництва в майбутніх фахівцях.

Організація та контроль за станом проходження практики відбувається:

- керівником практики від кафедри;
- керівником практики від підприємства (цеху).

Керівники практики призначаються відповідно керівництвом університету та підприємства.

Керівник практики від університету(кафедри):

- до початку практики готує студентів до неї, забезпечуючи всі необхідні заходи;
- організує разом з відділами технічного навчання підприємства необхідні заняття, екскурсії, лекції згідно програми;

- керує виконанням індивідуальних завдань;
- виконує контроль за забезпечення підприємством гідних умов праці;
- приймає участь в роботі комісії по прийманню заліку по практиці.

Керівник практики від підприємства:

- організує проходження практики в тісному контакті з керівником від університету;
- знайомить практикантів з організацією робіт на робочих місцях, організацією технологічного процесу кування, прокатування, інструментальним оснащенням, основним технологічним обладнанням, транспортними засобами, засобами механізації та автоматизації;
- знайомить студентів з сучасними прийомами менеджменту та маркетингу, контролю якості тощо;
- проводить індивідуальні консультації та бесіди, керує виконанням індивідуальних завдань;
- складає на практиканта виробничу характеристику.

Обидва керівники по можливості входять до складу комісії по прийманню заліку по практиці. Залік приймається в останній день після проходження практики.

2.3 Обов'язки та права студентів під час практики

Перед початком та під час проходження практики студент повинен:

- отримати загальний інструктаж по організації, меті практики на кафедральній виробничій нараді;
- заздалегідь передати керівнику практики від кафедри необхідні документи для оформлення перепустки;
- при прибутті на практику мати при собі паспорт, програму практики, щоденник практики, індивідуальне завдання;
- пройти загальний інструктаж з техніки безпеки на підприємстві і неухильно виконувати правила внутрішнього розпорядку, діючого на підприємстві, протягом всієї практики;
- опанувати та сумлінно виконувати правила внутрішнього розпорядку діючого на підприємстві;

- творчо виконувати всі види робіт згідно програми, спеціальних завдань кафедри та підприємства;
- бути наполегливим, свідомо готувати себе до майбутньої інженерної роботи.

Студент має право:

- отримати спецодяг та інвентар, необхідний для роботи;
- не починати роботи на непрацездатному обладнанні та ковальському чи прокатному оснащенні;
- користуватись бібліотекою підприємства;
- отримувати консультації від керівників. [2]

Студент сумлінно веде записи всіх робіт, що виконує, в щоденник практики та висновки, подає графіки, малюнки, схеми тощо. Практика закінчується диференційним заліком.

2.4 Ведення практики та підготовка звіту

Після оформлення на практику та ознайомлення з вимогами до ведення практики студент безпосередньо починає виконувати програму практики.

Таблиця 2.1 - Календарний графік проходження практики

Найменування заходів	Кількість днів (тижнів)
1.Оформлення та отримання перепусток. Інструктаж з техніки безпеки і охороні праці. Розподіл по робочим місцям. Призначення керівника для підприємства	1...2 дні
2.Участь у виконанні виробничих завдань ковальського, листоштампувального або прокатного цехів на робочих місцях.	2 тижня
3.Виконання індивідуального завдання. 4.Навчальні заняття та екскурсії. 5.Оформлення звіту з практики.	Протягом всієї практики
6.Здача перепусток, літератури і майна підприємства.	1 день
7.Здача заліку	2 дні
Всього	3 тижні

Практика завершується написанням звіту та його захистом перед комісією в останні 2 дні практики.

Робота над матеріалами зі звіту ведеться під час всієї практики.

В звіті подаються нижче наведені питання, які супроводжуються відповідними ескізами, таблицями, графіками, малюнками та іншим інформаційним матеріалом, отриманим на підприємстві.

Звіт виконується на стандартних аркушах формату А4 обсягом 25-30 аркушів (з додатками), бланк титульного аркуша та щоденника практики розміщено на сайті університету.

3 ПРОГРАМА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА ЗМІСТ ЗВІТУ

1. Історична довідка.
2. Загальна характеристика підприємства (характер основних виробів, перспектива розвитку тощо)
3. Характеристика технологічного процесу в цеху (на ділянці):
 - вихідний матеріал;
 - вид заготовок (зливки, сортамент);
 - характеристика основних технологічних операцій в цеху;
 - технологічна документація;
 - основне технологічне обладнання;
 - організація робочих місць;
 - механізація та автоматизація технологічних процесів;
 - конструкція основного технологічного оснащення (бойки, валки тощо);
 - стійкість і вартість оснащення;
 - експлуатація і ремонт оснащення;
 - види браку готових виробів та напівфабрикатів та шляхи його усунення;
 - контроль якості продукції;
 - використана література.

4 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання видаються керівником практики від університету і містять: матеріал для виконання курсового проекту із гарячого/холодного штампування, ковальського обладнання (в окремих випадках- листового прокатування).

Завдання містить:

- ескіз (креслення) виробу;
- ескіз (креслення) технологічного оснащення;
- технологічна документація на вибраний виріб.

5 НАВЧАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ ТА ЕКСКУРСІЇ

Під час технологічної практики студенти продовжують поглиблювати та вдосконалювати теоретичний та практичний матеріал.

5.1 Навчальні заняття:

- історія заводу та перспективи розвитку;
- прогресивні методи кування та прокатування;
- інші теми.

5.2 Екскурсії:

- музей заводу;
- інші.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Статут Національного університету «Запорізька політехніка». Запоріжжя, 2022. URL: <https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Statut-ZPNU.pdf>. (дата звернення 26.06.2026)
2. Права та обов'язки студента. Національний університет «Запорізька політехніка». URL: <https://zp.edu.ua/students/rights-and-responsibilities/>. (дата звернення 26.06.2026)